

stadsholmen

EN TIDNING FÖR STADSHOLMENS HYRESGÄSTER | NR 2 | 2019

Marianne Råberg 80 år

**Så arbetar vi
med enkäten**

**Nu är
gårdarna vår fina**

Stadsholmen är en av landets bästa arbetsplatser

Stadsholmen har utsetts till en av Sveriges bästa arbetsplatser av Great Place to Work. Tillsammans med moderbolaget Svenska Bostäder är man med på den lista som tas fram varje år. Genom en medarbetarundersökning och en bedömning av arbetsplatskulturen görs en värdering av hur de företag som deltar i studien är att jobba på.

Stadsholmen hamnar genom Svenska Bostäders placering på nummer åtta på listan över organisationer med över 250 medarbetare. Man har också gjort en studie över arbetsplatskulturen, som visar på arbetsplatsens attraktivitet vad avser till exempel mångfaldsfrågor och personalvård.

FOTO: KRISTIAN POHL.

Nya stendetaljer.

Så ser de nya stendetaljerna ut

Nu har de nyttillverkade stendetaljerna kommit på plats i samband med fasadrenoveringarna på Stadsholmens hus på Stortorget.

De nyhuggna detaljerna har fraktats hit från Tyskland, där de huggits av skickliga stenhuggare med hjälp av speciella tryckluftsmejslar.

Fasadarbetena mot Stortorget ska vara klara till sommaren.

Gift dig på Stadsmuseets borggård!

Den 8 juni kan man gifta sig på Stadsmuseets nyrenoverade borggård vid Slussen. På självaste pingstafton ordnar staden borgerlig vigsel på platsen. Föranmälan krävs. Vigselförrättare är författaren Björn Ranelid.

Vigslarna sammanfaller med arrangemanget "En dag på Slussen", som arrangeras av Stockholms stad.

Trevlig sommar!

Det är en bit kvar ännu – men Stadsholmen passar redan nu på att önska alla hyresgäster en trevlig sommar!

INLEDARE

Stadsholmen – A Great Place to Live?

FOTO: JERRY MALMBERG.

Stadsholmen har, tillsammans med vårt moderbolag Svenska Bostäder, utsetts till en av Sveriges bästa arbetsplatser. I slutet av mars hamnade vi på listan som görs av Great Place to Work – som sedan 30 år hjälper företag och organisationer att utvärdera och utveckla sin arbetsplatskultur (läs mer i notisen i spalten här bredvid).

Som förvaltningschef för Stadsholmen är jag förstås glad över att vi är med på den i dessa sammanhang åtråvärda listan. Stadsholmens medarbetare rankar företaget högt – på många sätt är det faktiskt uppenbart att vi är en bra arbetsgivare. Bra anställningsvillkor med genomtänkta rutiner, omfattande friskvård, strukturerade arbetssätt och social omtanke är byggstenar som vi alla vill ha på jobbet. Jag skiljer mig inte från andra – när jag är på kontoret uppskattar jag både den informella fikarasten med jobbar-

Fredrik Juhnell.

kompisarna och vetskapen om att det finns ett bra skyddsnät om jag skulle bli sjuk.

Det är nog rätt självklart att den som mår bra på jobbet har bra förutsättningar att lyckas med sina arbetsuppgifter. Att Stadsholmen är ett bra ställe att arbeta på ska förstås i förlängningen leda till att du som hyresgäst trivs hos oss. Och då behövs såväl pratstunden på gården med bovärderna och grannarna, som formella strukturer för hur saker och ting ska skötas.

Nu har vi på Stadsholmen betygsatt oss själva. I dagarna är det din tur att betygsätta oss – enkäten landar hos alla våra hyresgäster och jag uppmanar dig att tycka till. Att vara ett bra ställe att jobba på räcker ju inte långt – målet med allt vi gör är ju att Stadsholmens hus i sin helhet ska vara ett bra ställe att bo på.

FREDRIK JUHNELL,
FÖRVALTNINGSCHEF

Vinn vandring med Stadsholmens bovärd!

FOTO: KRISTIAN POHL.

Bovärd
Peter Hjorter.

Nu har du som är hyresgäst möjlighet att vinna en vandring med bovärd Peter Hjorter. Följ med bakom planken och passa på att se hus och gårdar – där finns mycket att titta på som normalt bara är tillgängligt för boende i respektive hus.

– Vi lottar ut tio platser på vandringen, säger Peter. Jag kommer att visa runt i några av våra fastigheter på Mariaberget och berätta om husen och vårt arbete.

Vandringen sker måndagen den 10 juni klockan 17–19. Samling vid Bellmansgatan 2.

Skicka ett mail till: annika.gerdin@stadsholmen.se senast den 20 maj. Ange Bovärdsvandring som ämne och ange ditt namn och dina kontaktuppgifter. Bland de som mailar sitt intresse lottar vi ut tio platser och vinnarna meddelas via mail.

Tidningen Stadsholmen. REDAKTÖR: Mats Lundqvist.

I REDAKTIONEN: Annika Gerdin, Peter Hjorter, Fredrik Juhnell.

ANSVARIG UTGIVARE: Pelle Björklund.

TELEFON: 08-508 365 50. E-POST: annika.gerdin@stadsholmen.se.

ADRESS: Stadsholmen, Söder Mälarstrand 21, 118 20 Stockholm.

TRYCK: Tellogruppen AB.

LAYOUT: Lena Wennerstén Illustrationer & Grafisk form.

OMSLAGSOTO: Kristian Pohl.

Stadsholmen är ett fastighetsföretag med ett unikt uppdrag – att äga, rusta upp och förvalta hus med stora antikevariska värden i Stockholms stad. Läs mer om oss på www.stadsholmen.se och följ oss även på Facebook.

STADSHOLMEN

Nu är den gröna säsongen igång

Stadsbalmens gårdar har nu vårstädats efter vintern.

– På en del ställen har vi också placerat ut nya planteringskärl och bytt till nya utemöbler, säger trädgårdssamordnare Åsa Manhem-Mörk.

Vårstädningen på gårdarna gjordes huvudsakligen i april. Nu vidtar vattning, gräsklippning, ogrärensning och allmän skötsel. Under vintern har Stadsbalmens beskurit buskar och träd. Man har också lagt ut ny näringsrik jord i ett antal planteringar.

– Vi har som mål att varsamt gå igenom och ställa i ordning några gårdar varje säsong i samråd med hyresgästerna, säger Åsa Manhem-Mörk. Det har vi gjort till exempel på Heleneborg på Södermalm. Det vi gör är att se över och komplettera det som redan finns på gårdarna i form av planteringar och övrig växtlighet. På Heleneborg tillkom en mindre planteringsyta, en yta kompletterades med nya växter och en yta gjordes om med ny kantavgränsning. På andra ställen kanske någon plantering som inte fungerar behöver tas bort och ersättas av

gräs eller grus eller ett nytt träd planteras. Det är åtgärder som kanske är ganska små, men som kan göra stor skillnad för intrycket av gården och trivselen.

På en del håll har Stadsbalmens placerat ut nya planteringskärl och nya

utemöbler för att öka trivselen. Några gräsmattor ska också få en översyn, liksom vissa planteringar. Före midsommar ska alla sommarblommor ha planterats på gårdarna.

MATS LUNDQVIST

I april vårstädades Stadsbalmens gårdar.

Nu är den vackra årstiden här

FOTO: KRISTIAN ROHL

Anna Birath är ny fastighetsingenjör

Stadsbalmens har fått en ny fastighetsingenjör.

Hon heter Anna Birath och arbetar i dag på arkitektkontoret Nyréns.

Anna Birath är byggnadsantikvarie med stor erfarenhet av att arbeta med komplexa projekt med gamla hus i huvudrollen. Efter nära 20 år på Nyréns väljer hon nu att börja på Stadsbalmens.

– Jag tror och hoppas att jag genom arbetet på Stadsbalmens ska komma "nä-

mare husen", säger hon. Det stora projektet med stambyten på Mariaberget blir förstås en viktig del av mitt nya jobb de närmaste åren.

UNDER TIDEN PÅ Nyréns har Anna Birath arbetat med många kända Stock-

holmsbyggnader. Ombyggnader av Salt-sjökvärn, Danvikens hospital och hus på Kvarnholmen är några fastigheter och miljöer som hon varit involverad i.

– Stockholms inlopp med det som kallas Nackas norra kust är ett riksintresse som det varit oerhört intressant att arbeta med, säger hon. Jag har också arbetat med stadsutvecklingsprojekt i Järta sjö och i Hjorthagen, bland annat med Ferdinand Bobergs gasklockor.

Anna har också i sin konsultroll arbetat med ett par av Stadsbalmens hus: Ängby slott och Piperska palatset i Gamla stan.

– På Ängby slott gjorde jag en utredning kring 1600-talsbjälklaget i samband med planer på att installera en hiss i huset, säger hon.

Anna börjar sitt nya jobb på Stadsbalmens i slutet av augusti.

FOTO: ROBERT FLINKENBRO.

Anna Birath tillträder i slutet av augusti.

MATS LUNDQVIST

FAKTA Anna Birath

Jobbet Ny fastighetsingenjör på Stadsbalmens.

Tidigare Byggnadsantikvarie på Nyréns.

Bor Hägersten.

Familj Man och två barn.

Fritid Går universitetskursen "Världens vulkaner" tillsammans med ena dottern. Tränar yoga.

Snart öppnar Judiska museet

I början av juni öppnar Judiska museet i nya lokaler i Stadsholmens hus på Själagårdsgatan i Gamla stan. Lokalen har en gång i tiden varit synagoga.

Museichefen Christina Gamstorp och kommunikator Therese Sheats tar emot tidningen Stadsholmen i det som fortfarande är en byggarbetsplats.

– Men till invigningen på Sveriges nationaldag ska vi vara klara, säger Therese Sheats.

Att man öppnar just på nationaldagen är synnerligen medvetet:

– Vi vill berätta om judiskt liv i Sverige under de senaste tre århundradena, säger Christina Gamstorp. Och vad passar bättre än att öppna på nationaldagen – i huvudstadens gamla stadskärna och i en lokal som en gång inrymde landets första synagoga.

HUSET PÅ SJÄLAGÅRD SGATAN 19, precis vid det stora kastanjeträdet på Tyska Brunnspan, har anor från medeltiden. Mellan åren 1795–1870 var här synagoga, men huset har också inrymt ett sjömanskapell och fungerat som polisstation. Nu förbereds alltså för en ny era – ett museum med både fasta samlingar, utställningar, forskningsbibliotek, museishop och pedagogisk verksamhet.

– Här får vi en fantastisk möjlighet att visa det svensk-judiska kulturarvet, säger Christina Gamstorp. Vi öppnar också i en tid av folkomflyttningar, ett faktum som korresponderar till något som ju varit en verklighet för judar genom historien. Historien om det judiska i Sverige har varit en delvis dold berättelse, det får vi möjlighet att ändra på nu. Vi vill sänka trösklarna för dem som inte vet så mycket om det judiska och vara en öppen plats för samtal och forskning.

ETT HUVUDNUMMER I museets samlingar blir den predikstol som kommer att flyttas tillbaka hit efter att ha stått undanställd. Den renoveras nu av Historiska museet. Av totalt 800 föremål i samlingarna ska knappt 100 visas i museet. På läktaren blir det en digital installation som kommer att visa lokalens alla historiska lager. Och så kommer det att finnas något så vardagligt som galgar i museets samlingar.

– Det finns en tradition med konfektionshandel bland judar i Sverige, säger Christina Gamstorp. Vi har fått en donation med ett 60-tal galgar från olika delar av landet som vittnar om denna del av judiskt arbetsliv – ett vardagsföremål

som i detta sammanhang berättar en historia på ett påtagligt sätt.

Ett annat spännande föremål i samlingarna är Aaron Isaacs bibel som innehåller Toran, de fem Moseböckerna, med kommentarer på arameiska. Den är från 1735.

MATS LUNDQVIST

FOTO: KRISTIAN POHL.

Kommunikator Therese Sheats och museichef Christina Gamstorp öppnar Judiska museet om cirka en månad.

Museet har fått en donation med ett 60-tal galgar.

FOTO: KRISTIAN POHL.

Ett yrkesliv i kulturarvets tjänst

Marianne Råberg är en av landets mest kända och meriterade forskare inom stadsbyggnads historia.

Hon har varit stadsantikvarie i Stockholm och är med i Stadsholmens kulturhusråd.

Tidningen Stadsholmen träffade henne i radhuset på Lidingö i samband med åttiöårsdagen.

Solen skiner på den gula radhuslängan på Canadastigen på Lidingö. Marianne Råberg tar emot i den minimala hallen i det lilla huset där hon bott i snart 30 år. En trätappa upp ligger arbetsrummet – där råder ett välordnat kaos med böcker från golv till tak och ett välfyllt skrivbord. Vi bänkar oss i vardagsrummet med kaffe och kakor.

– Just nu forskar jag om stadsbyggnadet i Stockholm under 1600-talet, berättar hon. Det är egentligen en fördjupning av sådant som jag behandlade i min doktorsavhandling från 1987. Förra året var jag på en konferens i Rom och pratade om den internationella spetskunnskapens inflytande på stadsplanens utformning. Jag arbetar också med jämförande studier kring Stockholms och Köpenhamns utveckling under 1600-talets första hälft.

MARIANNE RÅBERG SITTER sedan länge i Stadsholmens kulturhusråd – en expertgrupp som Stadsholmen kan använda i både övergripande och mer detaljspecifika frågor som rör företagets gamla hus. Just nu är det ingen avancerad gissning att Mariaberget ofta finns på rådets dagordning. Stadsholmen har som bekant startat Mariabergslyftet, med allt vad det innebär av frågor att ta ställning till i samband med det stora upprustningsprojektet med stambyten. Här är förstas Marianne Råbergs kunskaper en oerhörd tillgång. Hon brukar kallas Mariabergets räddare – ett epitet som hon värjer sig emot:

– Vi var ju många som var involverade i arbetet med att bevara husen och stadsplanen på berget, säger hon. Kampen pågick länge och på många fronter. Det fanns ju planer på att bredda Hornsgatan och därmed riva Hornsgataspuckeln – något som nog för de flesta idag ter sig helt orimligt.

Marianne Råberg gjorde under 1960-talet kulturhistoriska utredningar kring Mariaberget. Tillsammans med arkitekten Göran Bergquist utarbetades

sedan en bevarandeplan för området.

– Vi förordade ett bevarande av i stort sett samtliga byggnader, säger hon. Men husen var ju synnerligen omoderna och det var på inget sätt självklart att de gamla byggnaderna skulle få finnas kvar. Men 1969 tog kommunfullmäktige i Stockholm beslutet som innebär att vi fick som vi ville – Mariaberget räddades.

DE OMBYGGNADER som följde på bevarandebeslutet var ibland något hårdhänta. Sådan var tiden – dessutom påverkade regler kring lån och krav på standard hur man valde att rusta upp.

– Idag har man förstås ett mer varsamt synsätt, säger Marianne Råberg. Jag ser med tillförsikt fram emot Stadsholmens arbete med Mariabergslyftet.

Mindre entusiastisk är hon inför dagens nya stadsbyggnadsprojekt:

– Man bygger för högt och river för mycket. Hagastaden är till exempel enormt överexploaterad.

Hon ser också ett bristande försvar för byggnader som är några decennier gamla.

– Arkitektur med 30 år på nacken värderas sällan efter förtjänst. Se till exempel på Trygg-Hansahuset på Kungsholmen där man trots en blåklassning (motvarande byggnadsminnesförklaring) av byggnaden gör en synnerligen ovarsam påbyggnad. Men så har det alltid varit – den i dag självklart uppskattade jugendstilen har också haft låg status en gång i tiden. Jag tycker att arkitekturdebatten idag ofta är obehagligt polariserad och utan nyanser. Modern arkitektur och gamla stilideal ställs mot varandra på ett olyckligt sätt. Vi måste besinna oss och lära oss värda arkitektur från alla epoker.

TROTS ATT MARIANNE RÅBERG med marginal passerat traditionell pensions-

Marianne Råberg forskar vidare om Stockholm.

FOTO: KRISTIAN POHL

ålder jobbar hon vidare. Arbetshörnan vittnar om det. "Min skräckkammare", benämner hon sarkastiskt det belamrade arbetsrummet.

– Jag ska städa upp någon gång, säger hon. Men jag behöver faktiskt hur mycket böcker som helst när jag jobbar. Allt finns inte på nätet.

Vid sidan av kulturhusrådet och den fortsatta forskningen kring Stockholms och Köpenhamns stadsplaner är hon aktiv i Lidingö hembygdsförening. Hennes expertis har också använts i samband med utgrävningarna inför ombyggnaden av Slussen. Hon fick Samfundet S:t Eriks plakett 2009 och Nordiska museets medalj för hembygdsvårdande gärning 2006 "för hennes utveckling av övergripande principer för bevarandet av känsliga stadsmiljöer".

Marianne Råberg håller låg profil och det där med hedersbetygelserna får jag läsa mig till på internet. Men hur var det Ulf Linde sa: "Tar man aldrig av sig hatten för någon hamnar svettremmen till sist över ögonen och man ser ingenting". Stadsholmen gratulerar således på 80-årsdagen – och tackar Marianne Råberg för att vi faktiskt har ett Mariaberget att stambyta.

MATS LUNDQVIST

Så arbetar vi med hyresgästenkäten

Under hela året är resultatet i hyresgästenkäten en viktig del av arbetet på Stadsholmen. Förvaltarna Outi Soumien och Jonas Lundgren följer ständigt upp resultatet med bovärdarna.

FOTO: KRISTIAN POHL.

I dessa dagar delas hyresgästenkäten ut till alla Stadsholmens hyresgäster.

– Vi har enkäten närvarande i vårt jobb hela året, säger Outi Suominen. För varje fastighet har vi aktuella enkätfrågor med resultat som vi följer upp. I ett system med blanketter för respektive fastighet och enkätfråga försöker vi se till att inget glöms bort. Ser vi att vi ligger lågt på någon specifik fråga går vi in och tittar extra på vad det kan bero på.

Trygghet och säkerhet är ett par områden som Stadsholmen arbetat extra mycket med de senaste åren. På flera håll har man förstärkt inbrottskyddet och ökat tryggheten med till exempel bättre belysning. Ett färskt exempel är fastigheterna i Vanadislunden där det tidigare var glest mellan lamporna på husen.

– Vi har ju också lanserat ett tillval i form av ett säkerhetspaket för ytterdörren, säger Jonas Lundgren.

Ett annat prioriterat område har varit soprummen, som många varit – och är –

För Outi Suominen och Jonas Lundgren är enkäten ständigt närvarande i jobbet.

missnöjda med. Här finns dock en särskild svårighet genom det faktum att husen är gamla och sällan har de ut-

rymmen för återvinning som hyresgästerna efterfrågar.

– Vi gör däremot en extra satsning med tvättning av kärl i våra soprum nu, säger Jonas. Men på vissa områden kan vi helt enkelt inte förbättra oss. Om en fastighet får lågt betyg i enkäten vad avser "trafik i närområdet", så är det svårt för oss att göra något åt det.

Stadsholmens entreprenörer blir förstås också involverade i arbetet med enkäten:

– Är det låga siffror på till exempel delar av trädgårdsskötseln, så tar trädgårdssamordnaren ju dessa frågor med den som sköter om grönyrtorna, säger Jonas.

Gemensamma genomgångar med bovärdarna är också en viktig del i arbetet med enkäten.

– Varje bovärd har en lista med värden från enkäten, säger Outi. Är det låga värden på vissa områden så kollar vi förstås dessa frågor extra noga.

MATS LUNDQVIST

Bokklubb på Mariaberget fyller tio år

Efter tio års verksamhet och 79 träffar måste bokklubben i Stadsholmens bus räknas till en av stadens mest ihärdiga.

– Vi har en otrolig blandning på böckerna vi läser, säger Solveig Blomqvist som hållit i trådarna. Kanske är det hemligheten bakom att klubben är så populär.

Det är en grå vårdag när den varma årstiden inte riktigt orkar ta initiativet. Men i en liten hyresgästlokal på Mariaberget ligger ändå ljuset på lur. Här träffas en bokklubb sedan inte mindre än tio år. Och den är livaktig sedan starten. Att folk inte skulle dyka upp eller inte orkar läsa böckerna finns inte på kartan.

– Vi var ganska ambitiösa redan från starten, berättar Solveig Blomqvist. Vi var nio grannar i kvarteret Tofflan som ville vara med i bokklubben och vi har sedan träffats cirka åtta gånger per år. Vi har hjälpts åt att föreslå läsvärda böcker. Vi har noggrant bokfört varje bok vi läst och alla möten är dokumenterade. Så det har funnits en fast form för klubbens verksamhet. Sedan har vi också huvudsakligen valt att läsa böcker som finns i pocketupplaga, vilket har hållit kostnaderna nere. Tanken har ju varit att det inte ska vara dyrt att vara med.

GERD PIHLSTEN ÄR MED i klubben och har i likhet med flera medlemmar bott länge i huset. Hon nämner mångfalden som en del av framgången med klubben:

– Vi har haft en väldigt bredd på det vi läst. Det är intressant att höra hur de

Bokklubben firade sitt jubileum under festliga former i våras.

FOTO: KRISTIAN POHL.

andra uppfattar en bok. Man får läsa sådant som man kanske inte hade läst annars.

Och alla medlemmar får förstås tycka till om böckerna.

– Vi gör alltid en runda där alla får tycka till, säger Solveig.

När tidningen Stadsholmen kommer på besök är det kvällen för själva jubileumsfirandet. Alla är på plats och det vankas bubbel med tilltugg. Alla med-

lemmar har slutit upp och kanske manifesterar man nu grannsämja inom Stadsholmen när den är som bäst.

– Vi bor alla här i kvarteret som inramas av Pryssgränd, Bastugatan och Bellmangatan, säger Monica Savander. Idén till bokklubben kom ursprungligen inom ramen för Hyresgästföreningen och det känns roligt att vi nu haft detta så länge.

MATS LUNDQVIST

BYTESTORGET

Bytestorget är en service till Stadsholmens hyresgäster som ska underlätta interna lägenhetsbyten. Skicka in talongen till AB Stadsholmen, Box 17246, 104 62 Stockholm, senast den 25 augusti. Nästa nummer av tidningen Stadsholmen utkommer den 20 september.

FINNES Antal rum: Lägenhetsstorlek: Område: Hyra:

Andra fakta:

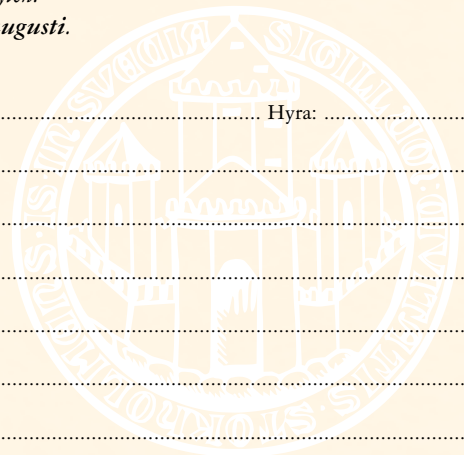
ÖNSKAS Antal rum: Lägenhetsstorlek: Område:

Andra fakta:

Namn:

Telefonnummer: E-post:

Adress (visas inte i annonsen):

DAGS FÖR SOMMARTÄVLING IGEN

Lös vårt korsord – vinn en bok!

Nu har du återigen chansen att utmana dig själv och lösa Stadsholmens korsord.
Bland dem som skickar in rätt lösning lottar vi ut fem böcker.

Lös vårt korsord här på sista sidan i tidningen och du är med i utlottningen av fem böcker.

Den nyligen utgivna och rikt illustrerade boken "Kulturvandringar kring Stockholm" (Calazo förlag) tipsar om vandringar med kulturtema inne i stan och i förorten. Flera Stadsholmenhus finns med i boken, bland annat Farsta gård, Lyran, Jakobsbergs gård och fastigheter på Långholmen.

Korsordet är konstruerat av Stadsholmens bovärd Anders Björkén.

Lös korsordet och skicka in det senast den 1 juni till:

AB Stadsholmen
Annika Gerdin
Box 17246
104 62 Stockholm

Det går också bra att ta en **mycket tydlig bild** på korsordet när du löst det och maila bilden till: annika.gerdin@stadsholmen.se

FOTO: ANDERS BJÖRKÉN.

Bakom plasten på Götgatan.

matrimum		vill förhandlare		råm		grek ö		spel					
		struts								bonde		Bond-kompis	
fas						grill							
bete						bör man sluta							
Greta												dravel	
okänd													
mågon		vill skjuta		ösel				skiva		finns på tak			
skrivelse		tirad		hin häle		har två ändrar		en riktig klippa					
lena		lokal kamp		lieskaften		Ampere wobbler						mynt	
brinner i vår								333		möt			
								"Dompan"		spice girl			
med dist borta!				iftu		Penti kung						kryp	
menar						skidas i		traktor					
röda lacket				gudinnor								kraft	
ses le				500		påhittig						Konstruktör: Anders Björkén	

Namn:

Adress:

Telefon:

E-post: